

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság

Bf.II.26/2023/12. szám

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2023. május 31. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2023. június 9. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az emberrablás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társa ellen indult büntetőügyben a Veszprémi Törvényszék 2023. február 7. napján kihirdetett 17.B.356/2021/128/I/1. számú ítéletét *megváltoztatja*.

Terhelt1 I.r. vádlott terhére társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértése büntetteként (Btk. 194. § (1) bekezdés), és 1 rb zsarolás büntette kísérleteként (Btk. 367. § (1) bekezdés), valamint 2 rb kényszerítés büntette kísérleteként (Btk. 195. §) értékelt cselekményei egységesen társtettesként elkövetett garázdaság vétségének (Btk. 339. § (1) bekezdés), az emberrablás büntetteként (Btk. 190. § (1) bekezdés a) pontja) és 1 rb zsarolás büntette kísérleteként (367. § (1) bekezdés) értékelt cselekményei egységesen emberrablás büntettének (Btk. 190. § (1) bekezdés a) pont) minősülnek.

Terhelt2 II.r. vádlott terhére társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértése büntetteként (Btk. 194. § (1) bekezdés) és 2 rb bűnsegédként elkövetett kényszerítés büntette kísérleteként (Btk. 195. §), valamint bűnsegédként elkövetett zsarolás büntette kísérleteként (Btk. 367. § (1) bekezdés) értékelt cselekményei egységesen társtettesként elkövetett garázdaság vétségének (Btk. 339. § (1) bekezdés), a bűnsegédként elkövetett emberrablás büntetteként (190. § (1) bekezdés a) pont) és 1 rb bűnsegédként elkövetett zsarolás büntette kísérleteként (Btk. 367. § (1) bekezdés) értékelt cselekményei egységesen bűnsegédként elkövetett emberrablás büntettének (190. § (1) bekezdés a) pont) minősülnek.

Terhelt1 I.r. vádlottal szemben halmazati büntetésként kiszabott szabadságvesztés tartamát 5 (öt) évre, Terhelt2 II.r. vádlottal szemben halmazati büntetésként kiszabott szabadságvesztés tartamát 3 (három) évre enyhíti, továbbá mellőzi Terhelt1 I.r. vádlottal szemben a pénzbüntetés és annak meg nem fizetése esetére vonatkozó rendelkezéseket.

Megállapítja, hogy a Szentendrei Járásbíróság 4.B.237/2013/77. számú ítélete a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bf.882/2016/22. számú végzésével 2017. december 8. napján emelkedett jogerőre.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Indokolás:

[1] A Veszprémi Törvényszék 2023. február 7. napján kihirdetett 17.B.356/2021/128/I/1. számú ítéletében bűnösnek mondta ki Terhelt1 I. r. vádlottat emberrablás büntettében [Btk. 190. § (1) bekezdés a) pont], társtettesként elkövetett személyi

szabadság megsértésének büntetében [Btk. 194. § (1) bekezdés], 2 rb zsarolás büntetének kísérletében [Btk.367. § (1) bekezdés] és 2 rb kényszerítés büntetének kísérletében [Btk.195. §]; Terhelt2 II. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett emberrablás büntetében [Btk. 190. § (1) bekezdés a) pont], társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntetében [Btk. 194. § (1) bekezdés], 2 rb bűnsegédként elkövetett zsarolás büntetének kísérletében [Btk.367. § (1) bekezdés] és 2 rb bűnsegédként elkövetett kényszerítés büntetének kísérletében [Btk.195. §].

[2] Ezért Terhelt1 I. r. vádlottat halmazati büntetésül 6 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra, Terhelt2 II. r. vádlottat halmazati büntetésül 3 év 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 Ft-ban állapította meg, rendelkezett az így kiszabott összesen 400.000 Ft pénzbüntetés meg nem fizetése esetére az átváltoztatásról, mindkét vádlott vonatkozásában a feltételes szabadság legkorábbi időpontjáról, elrendelte a Szentendrei Járásbíróság 4.B. 237/2013/77. szám alatti ítéletével I. r. vádlott vonatkozásában kiszabott 2 év szabadságvesztés végrehajtását. Rendelkezett még a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[3] A törvényszék ítélete ellen az ügyész az I.r. és II.r. vádlottak terhére, a vádtól eltérő minősítések miatt, a váddal egyező bűncselekményi minősítés megállapítása, a kiszabott szabadságvesztés büntetés, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés enyhe volta miatt, azok súlyosítása céljából, továbbá II.r. vádlott vonatkozásában pénzbüntetés kiszabása végett; az I.r. vádlott teljeskörűen felmentésért; védője felderítetlenség és helytelen következtetés, az emberrablás vonatkozásában felmentésért, másodlagosan más jogi minősítés megállapítása céljából, a további bűncselekmények vonatkozásában felmentésért, illetve enyhítésért; a II.r. vádlott és védője valamennyi bűncselekmény vonatkozásában felmentésért, másodlagosan enyhítésért, illetve az indokolás ellen is jelentettek be fellebbezést.

[4] Terhelt1 I. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában vitatta a bordélyház üzemeltetésével kapcsolatos ítéleti megállapításokat arra tekintettel, hogy e körben büntetőeljárás van folyamatban a védenccé ellen. Részletesen kifejtette álláspontját arról, miért nem állapítható meg az emberrablás büntette sértett1, a személyi szabadság megsértése sértett2a sérelmére. Elemezve a bizonyítékokat rámutatott, hogy a védenccé nem tanúsított olyan magatartást, amely e két törvényi tényállás megállapítását indokolta volna. Elemezte a bizonyítékokat a zsarolás büntetének kísérlete körében is, melynek során iratellenességre hivatkozott és kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság indokolása hiányos a tekintetben, hogy I. r. vádlott cselekvősege miért került megállapításra abban, hogy sértett3 bántalmazásra került. Hangsúlyozta, hogy ugyanazt a fenyegetést nem lehet valamennyi tényállásnál értékelni, míg a haszonszerzés a még elsőfokon folyamatban lévő büntetőeljárással érintett cselekményhez kapcsolódik. sértett4 és sértett3 sérelmére megállapított kényszerítés büntetének kísérlete vonatkozásában arra a következtetésre jutott, hogy a védenccé tényállásban megállapított magatartása nem felel meg a törvényi tényállásban írtaknak, a kényszerítés büntette tehát nem tényállásszerű. Az sértett1 sérelmére elkövetett cselekmény vonatkozásában amellet érvelt, hogy az legfeljebb a kényszerítés büntetének megállapíthatóságát veti fel. Itt azonban vizsgálni kell a bűncselekmény szubszidiáris jellege miatt más bűncselekmény megvalósulásának lehetőségét, amely a védelem álláspontja szerint a zaklatás vétsége, evonatkozásban azonban a magánindítvány hiánya áll fenn. Összességében elsődlegesen valamennyi védenccé terhére rótt bűncselekmény esetében felmentést indítványozott. Másodlagosan az emberrablásnak értékelt cselekményt személyi szabadság

megsértése büntetteként kérte értékelni, és a kiszabott büntetés jelentős enyhítését kérte.

[5] Terhelt2 II. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában az I. r. vádlott védője által írt okokra hivatkozva részletesen elemezte a bizonyítékokat és rámutatott arra, hogy ha az I. r. vádlott nem tette az elsőfokú bíróság által terhére rótt bűncselekményeknek, akkor II r. vádlott sem lehet azok bűnsegédje. Elsődlegesen védence felmentést kérte valamennyi terhére rótt bűncselekmény vádja alól, másodlagosan, részleges felmentés esetén a maradék bűncselekmény súlyához igazodó, enyhébb büntetés kiszabását indítványozta. Harmadlagos indítványában az ügyész súlyosítási fellebbezésének elutasítását, az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

[6] Terhelt1 I. r. vádlott fellebbezésének írásbeli indokolásában elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, másodsorban felmentést, harmadlagosan az első fokú bíróság által kiszabott büntetés jelentős enyhítését, közérdekű munka, pénzbüntetés vagy elzárás kiszabását kérte.

[7] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.64/2023/1-I. szám alatti átiratában az ügyész által bejelentett fellebbezést I. és II.r. vádlottak terhére, a vádtól eltérő minősítések miatt, a váddal egyező bűncselekményi minősítés megállapítása, a kiszabott szabadságvesztés büntetés, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés enyhe volta miatt, azok súlyosítása céljából, továbbá II.r. vádlott vonatkozásában pénzbüntetés kiszabása végett módosítva tartotta fenn, míg a vádlottak és védőik által bejelentett fellebbezéseket alaptalannak tartotta.

[8] Utalt arra, hogy a felülbírálat mindkét vádlott vonatkozásában teljes körű. A törvényszék által lefolytatott eljárást a büntetőeljárási szabályok betartásával lefolytatottnak, a tényállás megalapozottnak találta.

[9] Rámutatott, hogy a törvényszék logikai hiba nélkül tett eleget bizonyítékértékelő kötelezettségének, a felmentésre irányuló fellebbezések a bizonyítékok újraértékelését célozzák, mely a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethet. A tényállásból álláspontja szerint a törvényszék helyes következtetést vont I. és II. r. vádlottak büntetőjogi felelősségére, a vádlottak terhére rótt bűncselekmények jogi minősítésével csak részben értett egyet, a zsarolás vonatkozásában nem értett egyet a [44] bekezdésben írt jogi indokolással. Rámutatott, hogy nem szükséges, hogy a vagyoni hátrány annál következze be, akivel szemben az erőszakot vagy a fenyegetést alkalmazzák. Mivel sértett2 és sértett1 önálló prostitúciós tevékenysége a Night Club bevételét veszélyeztette volna, ezért I-II. r. vádlottak célja az volt, hogy nevezett sértetteket erőszak vagy fenyegetés alkalmazásával arra kényszerítsék, hogy a prostitúcióhoz kapcsolódó önálló jövedelemszerző tevékenységükkel Település1en felhagyjanak, de ebből a célból nemcsak az említett két sértettel szemben léptek fel, hanem az ítéleti tényállás [11] bekezdésében írtak szerint sértett4 és sértett3 sértettekkel szemben is. Mivel a főügyészség álláspontja szerint megállapítható, hogy I. r. vádlott testi épség elleni és más hasonlóan súlyos fenyegetést kizárólag sértett1 sértettel szemben alkalmazott az ítéleti tényállásban írtak szerint, ezért az I-II. r. vádlottak cselekménye sértett4, sértett3 és sértett2 sértettek vonatkozásában a Btk. 367. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő társtettesként elkövetett zsarolás büntette kísérletének, míg sértett1 sértett vonatkozásában a Btk. 367. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint

minősülő társtettesként, súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolás büntette kísérletének minősül.

[10] Kifejtette, hogy az ítéleti tényállás alapján az a megállapítás tehető, hogy a vádlottak a vádbeli időszakban a Night Clubban dolgozó, ott szolgáltatásokat nyújtó prostituáltak kizsákmányolásából éltek, ezért volt szükség a Night Clubon kívüli konkurencia letörésére, mivel pedig ez a gazdasági érdek húzódott cselekményeik mögött, ez erkölcsileg elítélendő, ekként a sértett² sértett sérelmére megvalósított személyi szabadság megsértése büntettét a vádlottak aljas indokból követték el.

[11] A megváltoztatandó minősítés folytán fontosnak tartotta rögzíteni, hogy mindkét vádlott vonatkozásában a halmazati szabályok alapján a velük szemben kiszabható szabadságvesztés mértéke 2 évtől 12 évig terjed, melynek középmértéke 7 év.

[12] Álláspontja szerint a törvényszék helyesen ismerte fel a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket, azonban a vádlottakat rendkívül enyhe szabadságvesztésre és közügyektől eltiltásra ítélte, melyek súlyosítása, és mivel II. r. vádlott is haszonszerzési céllal követte el a terhére rótt bűncselekményeket, ekként nevezettel szemben is pénzbüntetés kiszabása indokolt. Az ítélet egyéb rendelkezéseivel egyetértett.

[13] Indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtassa meg, hogy a vádlottak sértett² sértett sérelmére megvalósított emberi szabadság elleni bűncselekményét a Btk. 194. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő társtettesként, aljas indokból elkövetett személyi szabadság megsértése büntettének minősítse; a vádlottak terhére rótt vagyon elleni erőszakos bűncselekményt sértett⁴, sértett³ és sértett² sértettek vonatkozásában 3 rb., a Btk. 367. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő társtettesként elkövetett zsarolás büntette kísérletének, míg sértett¹ sértett vonatkozásában a Btk. 367. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő társtettesként, súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolás büntette kísérletének minősítse; I. r. és II. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mértékét súlyosítsa; II. r. vádlottat a Btk. 50-51. §-ai szerinti pénzbüntetésre is ítélje, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[14] A fellebbezési nyilvános ülésen az ügyész a bejelentett fellebbezést fenntartotta és hangsúlyozta, hogy a védelmi fellebbezéseket megalapozatlannak tartja. Az átiratban írtakkal egyezően fejtette ki álláspontját a felülbírálat terjedelmét, a bizonyítás eljárási hibáktól mentességét, a tényállás megalapozottságát, az elsőfokú bíróság minősítés körében levont következtetéseinek hiányosságait, a büntetéskiszabási körülmények köre és azok helyes értékelése, az alkalmazott joghátrány enyhe volta vonatkozásában. Az átiratban írtakkal ugyancsak egyező nyilatkozatot tett az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására.

[15] Az I. r. vádlott védője szóban fenntartotta a fellebbezése írásbeli indokolásában írtakat, nyomatékosította a felmentés körében felhozott érveit és a kérelmeit is az írásbeli fellebbezés indokolásában írtakkal egyezően adta elő.

[16] A II. r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásában írtakkal egyező nyilatkozatot tett, az I. r. vádlott védője által felhozott érvekre hivatkozott a fellebbezési kérelmei indokai körében. Az ügyészi súlyosítási fellebbezésre előadta, mivel védence alkalmazottként dolgozott I. r. vádlottnál, a haszonszerzési célzat fel sem merülhet, az pedig, hogy prostituáltak kizsákmányolásából éltek a folyamatban lévő büntetőeljárásra tekintettel idő előtti megállapítás.

[17] A vádlottak az utolsó szó jogán tett nyilatkozataikban csatlakoztak a védőik által elmondottakhoz, melyen túlmenően az I. r. vádlott az általa leírtak figyelembevételét kérte, míg II. r. vádlott új munkahelyéről számolt be.

[18] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett fellebbezésekre tekintettel a Veszprémi Törvényszék ítéletét a Be. 590. § (2) és (10) bekezdésére figyelemmel teljeskörűen, az ezt megelőző eljárással együtt bírálta felül a Be. 599. § szerint megtartott nyilvános ülésen.

[19] A másodfokú bíróság nem találta alaposnak sem az ügyészségnek a minősítés megváltoztatására irányuló, sem a súlyosítást célzó fellebbezését, míg a védelmi fellebbezése a minősítés körében részben alapos és alapos a védelem enyhítést célzó fellebbezése is a megváltozott halmazatra figyelemmel.

[20] Az ítéltábla vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, a tényállás megalapozottságát, valamint a bűnösség kimondására, a bűncselekmények minősítésére, a büntetések kiszabására vonatkozó rendelkezéseket, az indokolás helyességét is, továbbá a járulékos kérdésekben hozott döntések törvényességét is.

[21] A másodfokú bíróság először az eljárás törvényességét vizsgálta, és ennek során azt állapította meg, hogy az eljárás során a törvényszék abszolút eljárási szabálysértést nem követett el, olyan - az eljárás lefolytatására, illetőleg a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, illetőleg a büntetés kiszabására lényegesen kiható, a vádemelés után a bizonyítás törvényességét, az eljárásban részt vevő személyek törvényes jogainak gyakorlását sértő, vagy korlátozó - eljárási szabályszegést, amely másodfokon akadályos lett volna az érdemi felülbírálatnak, vagy amely az elsőfokú ítéletet eljárási szempontból felülbírálatra alkalmatlanná tenné, az ítéltábla a törvényszék eljárásában nem észlelt.

[22] A törvényszék az ügyben szereplő szükséges és lehetséges bizonyítást törvényesen elvégezte, a fellelhető bizonyítékokat a tárgyalás anyagává tette, kihallgatta a vádlottakat, a sértetteket, tanúkat hallgatott ki, ismertette a nyomozati vallomásaikat, valamint ismertetett minden olyan adatot tartalmazó iratot is, amely akár kapcsolatba volt hozható a váddal, akár részben vagy egészben megalapozta a vádlottak felelősségét akár nem.

[23] A vádlottak cselekményeinek, azok elkövetése körülményeinek a vizsgálata a perbíróság részéről a közvetlenség elve alapján a lehető legszélesebb körben megtörtént.

[24] A törvényszék a feltárt bizonyítékokat egyenként és összességében értékelési körébe vonta, összefüggéseiben foglalkozott az összes olyan adattal és körülménnyel, amely

az ügy helyes ténybeli és jogi megítélése terén a lényegi kérdések megnyugtató tisztázásához szükségesnek mutatkozott.

[25] Ekként az eljárásban feltárt főként személyi bizonyítási eszközöket egymással egybevetette, végig elemezte, kifejtette, hogy mely bizonyítékot miért nem fogadott el és logikus magyarázattal megindokolta, miért a sértettek vallomása alapján állapította meg a tényállást és miért nem fogadta el az I. r. vádlott tagadó vallomását.

[26] A bizonyítékkértékelésnél az elsőfokú bíróság rögzítette megállapításait azzal kapcsolatban, hogy az egyes bizonyítékok mely részét fogadta el, mely részét nem, a rendezőelve végig az volt, hogy az egyes bizonyítékokat ütköztette a bíróság és azt fogadta el, ami másik bizonyítékból is megerősítést nyert. Nem szemezgetett a bizonyítékok közül, hanem azonos logikai és eljárási keretek között mérlegeléssel jutott következtetésekre és állapította meg a tényállást.

[27] A bíróságnak rendelkezésére állt II. r. vádlott tagadó, de a tények tekintetében beismerő vallomása, melyet a törvényszék a fentieknek megfelelően összevetett a tanúk vallomásaival és az okirati bizonyítékokkal. Ekként értékelte a vádlotti vallomásokon kívül sértett³, sértett⁴, sértett² és sértett¹ vallomásai mellett a rendőr tanúk vallomását és a jelentéseiket, a híváslisták és a fegyverszakértői vélemény adatait is. Mérlegelő tevékenységének és annak eredményét megfelelően megindokolta.

[28] A bizonyítékkértékelés és a bírói ténymegállapító tevékenység alapját a törvényesen beszerzett bizonyítékok képezték, a bizonyítási eljárás lefolytatása terén nem található kifogásolnivaló. A lefolytatott bizonyítás teljes körűnek minősíthető, az egyes eljárási cselekmények a bírósági szakban is alaposan, helyénvaló módon kerültek lefolytatásra, ennek során a résztvevők lényeges jogai nem sérültek, a terhelti kihallgatások, a tanúkihallgatások, az egyéb eljárási cselekmények szabályozott rendben folytak.

[29] Összességében végig elemezve az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét, a felülmérlegelés tilalmába ütközne bármilyen más, az elsőfokú bíróság által megállapítottaktól eltérő tényállás megállapítása.

[30] Az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenysége eredményeként megállapított ítéleti tényállás összhangban áll az okszerűen értékelt bizonyítékokkal, a tényállás a Be. 592. § (1) bekezdés a)-b) és (2) bekezdés a)-d) pontjaiban írt alapvető megalapozatlansági hibáktól, hiányosságoktól mentes, abból a vádlottak ellen még első fokon folyamatban lévő másik büntetőeljárásra és a rendelkezésre álló bizonyítékokkal alá nem támasztott tényekre vonatkozó részeket kell mellőzni, ezen túl a vádlottak előéleti adataiban kellett kiegészíteni a tényállást a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

[31] Az ítéltábla az 1. tényállási pontban a [8] bekezdést az alábbiak szerint módosítja:

Terhelt¹ I.r. vádlott 2012. szeptember 13. napja és 2019. május 14. napja közötti időszakban a Település¹, cím¹⁹ szám alatt található név¹ Night Clubot üzemeltette. Terhelt¹ I.r. vádlott a bárban dolgozó sértett^{2a} és az dolgozni szándékozó sértett¹ számára előírta, hogy a saját

maguk hasznára prostitúciós tevékenységet Településlen nem folytathatnak. Terhelt1 I.r. vádlottól Terhelt2 II.r. vádlott - a név1 Night Club pultos alkalmazottjaként - azt az utasítást kapta, hogy folyamatosan kutassa fel és ellenőrizze azokat a prostituáltakat, akik Település1 területén Terhelt1 I.r. vádlott engedélye nélkül szexuális szolgáltatást nyújtanak.

Az ítéltábla ugyanakkor az 2. tényállási pontban a [13] bekezdésének utolsó mondatából mellőzi a „ ... nyilvánvalóan felismerték, hogy fellépésük sértett2 sértett távozásának lehetőségét is kizárja, tekintettel arra, hogy” ... „az emeleti folyosót pedig ellenőrzésük alá vonták...” szövegrészeket, mivel ezek egyrészt következtetések, másrészt tényekkel nem igazolhatóak.

[32] Az I. r. vádlott vonatkozásában keletkezett, a Szentendrei Járásbíróság 4.B. 237/2013/77. számú ítélete, melyben őt fegyveresen elkövetett önbíráskodás büntette miatt 2 év – végrehajtásában 5 évi próbaidőre felfüggesztett – börtönbüntetésre ítélte a bíróság, a Budapest Környéki Törvényszék 3.Bf.882/2016/22. számú ítéletével emelkedett jogerőre 2017. december 8. napján.

[33] II. r. vádlottat a Veszprémi Járásbíróság 10.Bpk.1356/2021/63. határozatában, mely 2021. november 8. napján emelkedett jogerőre bűnsegédként elkövetett prostitúció elősegítésének büntette, 3 rb bűnsegédként elkövetett kerítés büntette és 5 rb kerítés büntette miatt 1 év 6 hónap - végrehajtásában 4 év próbaidőre felfüggesztett, börtönben végrehajtandó - szabadságvesztés büntetésre és 200.000 Ft (200 napi tétel, egy napi tétel összege 1.000 Ft) pénzbüntetésre ítélte.

[34] Az így módosított tényállás már minden szempontból megalapozott, mely azonos bizonyítékok mellett a fellebbezési eljárásban - a felülmérlegelési tilalom folytán - nem támadható és írható felül, az a másodfokú eljárásban is irányadó volt. Erre tekintettel nem foghatott helyt a vádlottak védőinek felmentést célzó fellebbezése.

[35] A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, a vádlottak magatartásának a minősítése azonban nem mindenben felel meg az anyagi jog szabályainak, melyek körében az alábbiakra mutat rá az ítéltábla.

[36] Rögzíteni kell elsődlegesen, hogy a vádlottak cselekményét egységesen kell értékelni, nem lehet részcselekményekre szétszedni és önállóan minősíteni.

[37] Az emberrablás büntette összetett jogi tárgyú bűncselekmény, közvetve támadja a közrendet és a közbiztonságot, közvetlenül pedig a személyi szabadságot és a vagyoni viszonyok legális rendjét sérti. A bűncselekmény szükségképpen az emberi szabadság ellen irányul, bár legtöbbször a vagyoni jogok sérelmével is együtt jár. Az emberrablás célja követelés érvényesítése. A követelés akár vagyoni, akár nem vagyoni jellegű lehet. Az közömbös, hogy jogos, jogosnak vélt vagy éppen jogtalan követelés érvényesítése végett ejtették túsul az áldozatot.

[38] A személyi szabadság megsértése nyitott törvényi tényállás, így minden olyan cselekmény tényállásszerű elkövetési magatartás lehet, amely alkalmas a személyi

szabadságtól megfosztott állapot előidézésére. Az elkövetési magatartás állhat tevésben, melynek tipikus implicit elkövetési módjai a sértettet érintő erőszak és fenyegetés vagy a megtévesztés, de a bűncselekmény történhet a sértett testére vagy tudattartalmára közvetlenül nem ható magatartásokkal is és történhet mulasztással is. A bűncselekmény eredménye a sértett személyi szabadságától megfosztott állapota, amely a mozgás, a helyváltoztatás vagy a tartózkodási hely megválasztása szabadságának elvesztését jelenti, de ehhez nem szükséges a teljes mozdulatlanságra kényszerítés. A megfosztás időtartama közömbös, az bármely rövid idő esetében is megvalósul. Nem minősül megfosztásnak a személyi szabadság pusztán korlátozása (például lakás vagy egyéb hely elhagyására, más útvonal megválasztására kényszerítés), amennyiben az egyén mozgásszabadsága korlátozottan ugyan, de érvényesül.

[39] A kényszerítés büntettének elkövetési magatartása a kényszerítés, azaz olyan külső ráhatás a passzív alanyra, amely őt a cselekvési szabadságától megfosztja, vagy abban korlátozza azáltal, hogy az elkövető akaratának megfelelő magatartás tanúsítását éri el. A ráhatás arra irányulhat, hogy a kikényszerített érdeksérelemmel járó, de bűncselekményt meg nem valósító magatartást tanúsítson. Az elkövetés módja az erőszak vagy a fenyegetés alkalmazása, ami akár akaratot törő, akár akaratot hajlító hatású lehet. A kilátásba helyezett súlyos hátrány lehet továbbá vagyoni és bármilyen személyes jellegű sérelem is. A kényszerítés materiális bűncselekmény, eredménye a jelentős érdeksérelem, amely lehet a magánérdek vagy a közérdek sérelme is. A jelentős érdeksérelemnek el kell különülnie a fenyegetésben már értékelt súlyos hátránytól, amelynek bekövetkezése kívül esik a tényállás körén. Az okozati láncolat a következő: az erőszak/fenyegetés hatására a passzív alany valamit tesz, nem tesz vagy eltér, és e magatartásával összefüggésben éri a jelentős érdeksérelem, amely azonban különbözik a fenyegetésben kilátásba helyezett súlyos hátránytól. bűncselekmény szándékos, az elkövető szándékának minden tényállási elemre, így a jelentős érdeksérelemre is ki kell terjednie.

[40] A zsarolás büntettének elkövetési magatartás más személynek arra kényszerítése, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltérjen, ennek elkövetési módja az erőszak és a fenyegetés. A kilátásba helyezett hátránynak kellően konkrétan kell lennie. A fenyegetés eltérő fokára tekintettel az erőszak sem jelent lenyűgöző erejű fizikai ráhatást, az akaratot nem megtöri, csupán hajlítja, melynek célja a passzív alany kényszerítése, amely irányulhat tevésre, nem tevésre vagy valamilyen jövőbeli tevékenységtől tartózkodásra, eltérésre. Csak egyenes szándékkal elkövethető célzatos bűncselekmény, a kényszerítést a tettes jogtalan haszonszerzési céllal alkalmazza. A haszonszerzés célzata akkor jogtalan, ha az elérni kívánt vagyoni előny objektíve jogtalan, s a tettes is tisztában van azzal, hogy az őt nem illeti meg.

[41] sértett1 sértett sérelmére elkövetett cselekmény emberrablás büntettekénti minősítése - melyet I. r. vádlott tettesként, II. r. vádlott bűnsegédként követett el - helyes, a törvényszék megfelelő indokát is adta e minősítés megállításának. sértett1 és sértett2a azért mentek Település1re a vádbeli időben, mert prostitúciós tevékenységet kívántak ott folytatni. A panzióban az I. r. vádlott részéről, a sértettek közül sértett1 sértett irányába a súlyos fenyegetés elhangzott, a sértett eltávozását a vádlott követelés teljesítésétől tette függővé, mindeközben II. r. vádlott a szobaajtóban állt, jelenlétével támogatva I. r. vádlott magatartását. I.r. vádlott II. r. vádlott segítségével sértett1 sértett személyi szabadságát korlátozta és követelés teljesítésétől tette függővé szabadon bocsátását.

[42] sértett2a sértett sérelmére ugyanakkor a személyi szabadság megsértésének büntettét a vádlottak társtettesként nem követték el, magatartásuk egy más bűncselekmény részselekményeként értékelendő. sértett2a a megállított tényállás alapján eredményesen kikerült a vádlottak látóköréből azáltal, hogy a panzió egy másik - nem sértett1vel közösen lakott – szobájába menekült és ott a szekrényben elbújt. Kétségtelen tény, hogy a vádlottak - II. r. vádlott a rejtkehelyül szolgáló szobába is bemenve - keresték sértett2át, de nem találták meg, nem tudták hol tartózkodik. sértett2a félelmében nem hagyta el a szobát, nem pedig azért, mert személyi szabadságában korlátozták volna őt a vádlottak, a cselekményük személyi szabadság megsértése büntettekénti értékeléséhez tényállási elem, a szándékosság hiányzik. Egyetértett tehát a védelem álláspontjával az ítéltábla abban, hogy vádlottak cselekménye sértett2a sérelmére nem valósította meg a személyi szabadság megsértését.

[43] A zsarolás büntette tényállási elemei közül az ítéltábla nem találta megállíthatónak sem a jogtalan haszonszerzési célzatot, sem pedig az eredményként jelentkező vagyoni hátrány okozásának még a kísérletét sem. Az ítélet indokolásának [44] bekezdésében leírt okfejtésben a jogtalan haszonszerzési cél megfogalmazása és annak megmagyarázása, hogy miként érte volna a két sértett lányt vagyoni hátrány, nagyon távoli és nem konkrét, még a cselekmény kísérleti szakban történő megállításához sem elegendő. Sem a jogtalan haszonszerzési cél, sem a vagyoni hátrány okozása nem jelenik meg semmilyen tényyszerű körülményben.

[44] sértett3 és sértett4 sértettek sérelmére az elsőfokú bíróság által megállapított kényszerítés büntettének kísérlete sem tényállásszerű, mivel a jelentős érdeksérelm okozásának kísérletét megalapozó körülmények sem olvashatóak ki a tényállásból. Az a tény, hogy sértett3nak és sértett4nek a szállásukat el kellett hagyniuk nem tényyszerű megállapítás, mivel ez nem volt okszerű következménye a vádlottak magatartásának, a sértettek csupán kimenekültek a panzió udvaráról és a szomszédos telken elbújva várták a rendőrök kiérkezését, majd visszamentek a panzióba.

[45] Az ítéltábla álláspontja szerint a vádlottak valamennyi, az emberrablás büntettének megállapítását megalapozó magatartását meghaladó magatartása a garázdaság vétségének keretében értékelendő.

[46] A tényállás szerint a vádlottak éjjel odamentek a sértettek szálláshelyéül szolgáló panzióhoz, ott kiabáltak, I. r. vádlott szóban felelőssége vont a sértett2át. sértett4 és sértett3 sértettek irányába - a törvényszék helyes mérlegelő tevékenysége eredményeként megállapítottak szerint - sor került erőszak alkalmazására, mely személy elleni erőszakos magatartás a garázdaság vétségének megállapításához elegendő mértékű. A vádlottak személy elleni erőszakos magatartása pedig nem csak, hogy alkalmas volt riadalom keltésére, az ténylegesen be is következett, mert sértett2a a panzió egy szobájába, annak is egy szekrényébe megbújva, sértett3 és sértett4 pedig a szomszédos telekre menekült.

[47] A vádlottak fenyegetése nem különült el. Az volt a céljuk, hogy felelősségre vonják a négy sértettet azért, hogy miért próbálkoznak Településlen prostitúciós tevékenységet folytatni.

[48] Mindezekre tekintettel az ítéltábla a törvényszék által Terhelt1 I.r. vádlott terhére a sértett2a sértett sérelmére megállapított tártettesként elkövetett személyi szabadság megsértése büntetteként (Btk. 194. § (1) bekezdés), és 1 rb zsarolás büntette kísérleteként (Btk. 367. § (1) bekezdés), valamint sértett3 és sértett4 sértettek sérelmére 2 rb kényszerítés büntette kísérleteként (Btk. 195. §) értékelt cselekményeit egységesen tártettesként elkövetett garázdaság vétségének (Btk. 339. § (1) bekezdés), az sértett1 sérelmére emberrablás büntetteként (Btk. 190. § (1) bekezdés a) pontja) és 1 rb zsarolás büntette kísérleteként (367. § (1) bekezdés) értékelt cselekményeit egységesen emberrablás büntettének (Btk. 190. § (1) bekezdés a) pont) minősítette.

[49] Ehhez kapcsolódóan a fentiekben részletezett sértettek sérelmére Terhelt2 II.r. vádlott terhére tártettesként elkövetett személyi szabadság megsértése büntetteként (Btk. 194. § (1) bekezdés) és 2 rb bűnsegédként elkövetett kényszerítés büntette kísérleteként (Btk. 195. §), valamint bűnsegédként elkövetett zsarolás büntette kísérleteként (Btk. 367. § (1) bekezdés) értékelt cselekményeit egységesen tártettesként elkövetett garázdaság vétségének (Btk. 339. § (1) bekezdés), a bűnsegédként elkövetett emberrablás büntetteként (190. § (1) bekezdés a) pont) és 1 rb bűnsegédként elkövetett zsarolás büntette kísérleteként (Btk. 367. § (1) bekezdés) értékelt cselekményeit egységesen bűnsegédként elkövetett emberrablás büntettének (190. § (1) bekezdés a) pont) minősítette.

[50] Helyesen járt el a törvényszék, amikor a vádlottakkal szemben a Btk. 2. § (1) bekezdés alapján az elkövetéskor hatályban lévő büntető törvény szerint bírálta el. Elmulasztotta ugyanakkor a törvényszék az indokolásában az időbeli hatállyal kapcsolatos jogszabályi hivatkozás megjelölését, valamint annak indokolását, hogy az elbíráláskori vagy az elkövetéskori Btk-t alkalmazta-e, melyet az ítéltábla ezúton pótol.

[51] A törvényszék túlnyomórészt feltárta a figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket, azok főleg a megváltoztatott minősítésre tekintettel szorultak korrekcióra akként, hogy nem hat súlyosítólag a többszörös halmazat és nem hat enyhítőleg a cselekmények részbeni kísérleti szakban maradása, míg további súlyosító körülmény a garázdaság éjjel történő elkövetése.

[52] A megváltoztatott minősítésre tekintettel a vádlottal cselekményének büntetési tételkeretei és az alkalmazandó irányadó középérték is megváltozott. A büntetési tételkerete a halmazatra tekintettel 2 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztés, a kiszabható szabadságvesztés középérték ekként 6 év.

[53] A bíróságnak a törvényben meghatározott keretek között - figyelemmel a büntetési tételkeret irányadó középértékére is - olyan büntetést kell kiszabnia, mely szem előtt tartja a büntetés célját, igazodik a bűncselekmény konkrét tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez és az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

[54] A büntetés céljának a szem előtt tartása - mint bünteteskiszabási elv - törvényi megfogalmazás azt jelenti, hogy a generális és a speciális prevenció együttesen látják el társadalomvédelmi feladatukat, köztük a törvény sorrendet nem állít fel. A bűncselekmény konkrét tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövetők társadalomra veszélyességéhez és

az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez igazodó büntetés figyelemmel van a konkrét bűncselekménynek a cselekmény következményeitől nagy mértékben függő társadalomra veszélyességének fokára, az elkövető előéletében rejlő társadalomra veszélyessége mértékére; azt a bűnösség fokával összefüggésben a bűncselekmény indítéka és célja is befolyásolhatják.

[55] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés tartamának megváltoztatását, mindkét vádlott vonatkozásában a rövidebb tartamú szabadságvesztés kiszabását mindkét vádlott esetében az eljárás elhúzódása, továbbá II. r. vádlott esetében a részbeni beismerő vallomása és a bűnsegédi magatartása nagyobb nyomatékklal történő értékelése miatt tartotta szükségesnek.

[56] Tekintettel arra, hogy a haszonszerzés céljából történő elkövetés nem állapítható meg a cselekmények kapcsán, I. r. vádlott vonatkozásában mellőzte a pénzbüntetés kiszabását az ítéltábla, a II. r. vádlott esetében pedig - az ügyészi indítvánnyal ellentétben - nem alkalmazott pénzbüntetést.

[57] A másodfokú bíróság által alkalmazott rövidebb tartamú szabadságvesztés mindkét vádlottnál az a joghátrány, amely a szükséges és arányos és mely biztosítja a büntetési célok elérését, amely megfelel a generális és speciális prevenció elvárásainak is. Mindezekre figyelemmel adott helyt az ítéltábla a védelem enyhítést célzó fellebbezésének.

[58] Az ítéltábla a Be. 590. § (7) bekezdése alapján vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező járulékos kérdésekben hozott rendelkezések helyességét is és megállapította, hogy az ítélet járulékos rendelkezései törvényesek, e körben annyi pontosításra volt szükség, hogy a végrehajtani rendelt szabadságvesztés büntetés további adatait is rögzítette az ítéltábla a rendelkező részben.

[59] Az ítélet indokolása és jogi indokolása is helyénvaló a helybenhagyott tényállás és minősítés tekintetében.

[60] Mindezek alapján a Győri Ítéltábla a Veszprémi Törvényszék 2023. február 7. napján kihirdetett 17.B.356/2021/128/I/1.számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdés alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2023. június 9.

Dr. Zólyomi Csilla s.k.
a tanács elnöke

Szalai dr. Joánovits Krisztina s.k.
előadó bíró

Dr. Élő András s.k.
bíró

Záradék:

Ez az ítélet és ezáltal a Veszprémi Törvényszék 2023. február 7. napján kelt, 17.B.356/2021/128/I/1. számú ítéletének meg nem változtatott része a mai napon jogerőre emelkedett.

Győri Ítéltábla
II.Bf.26/2023/12..

12

Győr, 2023. június 9.

Dr. Zólyomi Csilla s.k.
a tanács elnöke